

B

Inka Makkonen, Kalle Nieminen, Tarja Lukkari

Kainuun kylien kokoontumistilojen tilanne Kainuussa syksyllä 2014

Hiisijärvi ry:n kylätalo Hiisipirtti

KAJAANIN
AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kajaanin ammattikorkeakoulu

University of Applied Sciences

Inka Makkonen, Kalle Nieminen, Tarja Lukkari

Kainuun kylien kokoontumistilo- jen tilanne Kainuussa syksyllä 2014

Kajaanin ammattikorkeakoulun julkaisusarja B

Raportteja ja selvityksiä 34

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kainuu

KAJAANIN
AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Yhteystiedot:

Kajaanin ammattikorkeakoulu

PL 52

87101 KAJAANI

Puh. (08) 618 991

www.kamk.fi

ISBN 978-952-9853-70-0

Kajaani 2015

TIIVISTELMÄ

Tämä julkaisu liittyy maakunnallisen Kainuun kyläteemaohjelmaa 2008 - 2014 koordinoineen Kainuun kyläteemahankkeen toimintaan.

Selvityksestä löytyy uusinta tietoa kylien kokoontumistiloista, niiden varustelutasosta ja käytöstä sekä kylien tulevaisuuden suunnitelmista kokoontumistilojen osalta. Edellisen kerran kokoontumistila-asiaa selvitettiin vuonna 2006, joten oli tarve päivittää olemassa olevia tietoja.

Tutkimuksen aineisto on kattava; Tiedonkeruussa lähestyttiin kaikkia Kainuun kyliä (145 kpl) liitteenä olevalla kyselylomakkeella. Niihin kyliin, jotka eivät syystä tai toisesta vastanneet kyselyyn, otettiin puhelimitse yhteyttä. Kohteena olivat kaikki Kainuun kylä- ja asukas yhdistykset ja ensisijaisesti yhteydessä oltiin yhdistyksen puheenjohtajaan ja toissijaisesti sihteeriin. Muutamassa tapauksessa ei saatu kumpaankaan yhteyttä. Tällöin asiaa selvitettiin kunnan maaseutusihteerin tai -päällikön kanssa. Kattavassa aineistossa vastauksia on kaikkiaan 142 kpl.

Kylätalo tai yhteiset kokoontumistilat puuttuivat noin joka neljänneltä kylältä. Näissä tapauksissa pidettiin kokouksia toimijoiden kodeissa tai tehtiin yhteistyötä kylällä toimivien muiden yhdistysten tai seurojen – etenkin metsästysseuran – kanssa tai kylällä toimivan yrityksen kanssa. Koska toisen omistamista tiloista ei ollut ylläpitohuolia, oltiin joillakin hiljaisemmilla kylillä tyytyväisiä tilanteeseen.

Käyttökustannusten arvioissa vaihtelu oli melko suurta. Keskiarvo kustannuksissa oli reilut 5.500 euroa vuodessa. Tämäkin edellyttää kyläyhteisöltä merkittävää varojen keruuta kylätalon ylläpitoon. Käyttökustannusten yleisin kattamisen muoto oli muiden käyttäjien maksama vuokra tilojen käytöstä. Tärkein kylän ulkopuolinen käyttäjä oli kansalaisopisto. Tiloja myös vuokrattiin erilaisten tilaisuuksien pitopaikaksi. Osa kylistä sai kunnalta avustusta kokoontumistilojen ylläpitokustannuksiin. Kunnilla oli erilaisia käytäntöjä. Ne kylät, jotka maksoivat itse ylläpitokulut kokoontumistiloistaan, kokivat kustannukset kalliiksi.

Kylätaloille oli pääsääntöisesti tehty pintaremonttia ja kevyttä kunnostusta, mutta muutamilla kylätaloilla oli toteutettu suuriakin remontteja ja saneerauksia kuten lämmitysjärjestelmän muuttaminen tai perusteellinen saneeraus. Investointitukea pääasiassa Leaderin kautta oli yleisesti hyödynnetty etenkin aktiivisemmilla kylillä. Suunnitelmia kylätalojen remontoineille on

tiedossa tulevillekin vuosille, joten investointitukia tarvitaan edelleen. Etenkin valokuituyhteys on yksi tulevien vuosien hankkeista muutamille kylätaloille.

Merkittävä lopputulema vastausten perusteella oli, että kylätalot tai yleensä asianmukaiset kokoontumistilat koetaan kylillä tärkeiksi etenkin yhteisten harrasteiden ja kanssakäymisen kannalta. Huoli yhteisistä tiloista ja kylän yhteisöllisyyden tulevaisuudesta oli jokapäiväistä niillä kylillä, jotka toimivat jonkun muun tahon omistamissa tiloissa. Kuntien tulisikin tavalla tai toisella tukea kylien kokoontumistilojen ylläpitoa. Esimerkkejä erilaisista käytännöistä on olemassa.

Avainsanat: Kylätalot, kylätoiminta, kylien kehittäminen

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO	1
2	KYSELYN TOTEUTUS JA AINEISTO	2
3	KYLIEN KOKOONTUMISPAIKAT JA NIIDEN OMISTUSSUHDE.....	3
4	KUSTANNUKSET JA LÄMMITYSJÄRJESTELMÄ	7
5	TOIMINTA KOKOONTUMISTILOISSA	10
6	KOKOONTUMISTILOJEN VARUSTELU	11
7	TULEVAISUUDEN SUUNNITELMAT	12
7.1	Varustelutasoon liittyvät suunnitelmat.....	12
7.2	Tiloihin liittyvät suunnitelmat	12
8	Hankkeiden osallisuus ja toimenpiteet.....	13
9	Kommentteja liittyen aiheeseen	15
10	YHTEENVETO.....	18

1 JOHDANTO

Kainuussa on laskentatavasta riippuen 120 - 150 kylää. Yhteystiedot löytyvät 145 kylälle. Aktiivisen toiminnan näkökulmasta kyliä on noin 120 kpl. Kylät ovat erikokoisia sekä pinta-alaltaan että asukasmäärältään. Asukasmäärä maaseutukylillä vaihtelee noin 30 asukkaasta 500 asukkaaseen. Kirkonkylillä ja taajaman asuinalueilla määrä on suurempi. Myös ikärakenteeltaan kylät eroavat toisistaan: pääsääntöisesti maaseutukylien väestö ikääntyy ja vähenee. Suurimmillaan etäisyys kylältä kuntakeskukseen voi olla jopa 80 km.

Yhteisöllisyys kylillä luo turvallisuutta ja lisää kylän viihtyisyyttä. Yhteisöllisyyttä on kuitenkin vaikea ylläpitää ja kehittää ilman yhteistä kokoontumistilaa. Osalla kylistä kokoontumistilana toimii toimiva tai lakkautettu kunnan omistuksessa oleva kyläkoulu. Osalla kylistä on kylän omistuksessa tai vuokralla oleva kylätalo. Jotkut kylät kokoontuvat muiden yhdistysten kuten metsästysseuran omistamissa tiloissa. Joillakin kylillä ei ole kokoontumistilaa ollenkaan.

Kylät ovat erilaisia, myös kylätalojen varustelutaso ja puitteet vaihtelevat. Tieto kylätalojen tilanteesta on jo lähes 10 vuotta vanhaa tietoa.

Tämän selvityksen tarkoituksena oli päivittää Kainuun kylien kokoontumistiloja koskevat tiedot. Kokoontumistilojen nykytilannetta koskevassa raportissa on eritelty millaisia ja kenen omistamia kokoontumispaikkoja kyläyhteisöillä on käytössään, kuinka suuria näiden tilojen kustannukset ovat sekä millainen on kokoontumistilojen varustelutaso.

Tämä raportti pohjautuu Tarja Lukkarin vuonna 2006 tekemään selvitykseen, joka on ollut pohjana tämän raportin aineiston keräykselle ja rakenteelle. Karoituksen yhteydessä päivitettiin samalla myös Kainuun kylien yhteystietoja. Kylätaloja koskevan selvityksen teki harjoittelija Inka Makkonen Kajaanin Ammattikorkeakoululta syksyllä 2014. Raporttia ovat täydentäneet projektipäällikkö Kalle Nieminen ja koordinaattori Tarja Lukkari Kajaanin Ammattikorkeakoulun hallinnoimasta Kainuun Kyläteemahankkeesta. Raportin taitosta on vastannut projektisihteeri Pirjo Moilanen Kajaanin ammattikorkeakoulun Kyläteemahankkeesta.

2 KYSELYN TOTEUTUS JA AINEISTO

Kainuun kylien kokoontumistiloja koskeva aineistonkeruu toteutettiin kyselylomakkeella, joka sisälsi pääasiassa strukturoituja kysymyksiä. Aiemmassa selvityksessä käytettyä kyselylomakepohjaa päivitettiin vastaamaan tulevaisuuden kehittämistarpeita. Aineistonkeruussa käytetty kyselylomake löytyy raportin lopusta (liite 1). Kyselylomake toimitettiin sähköpostitse kyläyhdistysten puheenjohtajille tai sihteeille, joiden yhteystiedot saatiin Kainuun kyläteemahankkeen tietokannasta. Niihin yhteyshenkilöihin, joiden sähköpostiosoitteita ei ollut tiedossa, otettiin yhteyttä puhelimitse.

Kysely lähetettiin 145 kyläyhteisölle. Vastaukset saatiin 142 kylältä. Alkuperäiseen, kylille osoitettuun kyselyyn vastasi yhteensä 125 kyläyhteisöjen edustajaa. Puhelimitse otettiin yhteyttä myöhemmässä vaiheessa niihin kyläyhdistyksiin, joilta ei saatu vastausta sähköpostitse. Näiden vastausten lisäksi pyydettiin kuntien maaseutupäälliköiltä tai -sihteeiltä tietoja niistä kylistä, joilta ei vastauksia saatu. Aineistonkeruu toteutettiin ajalla 4. - 24. syyskuuta 2014.

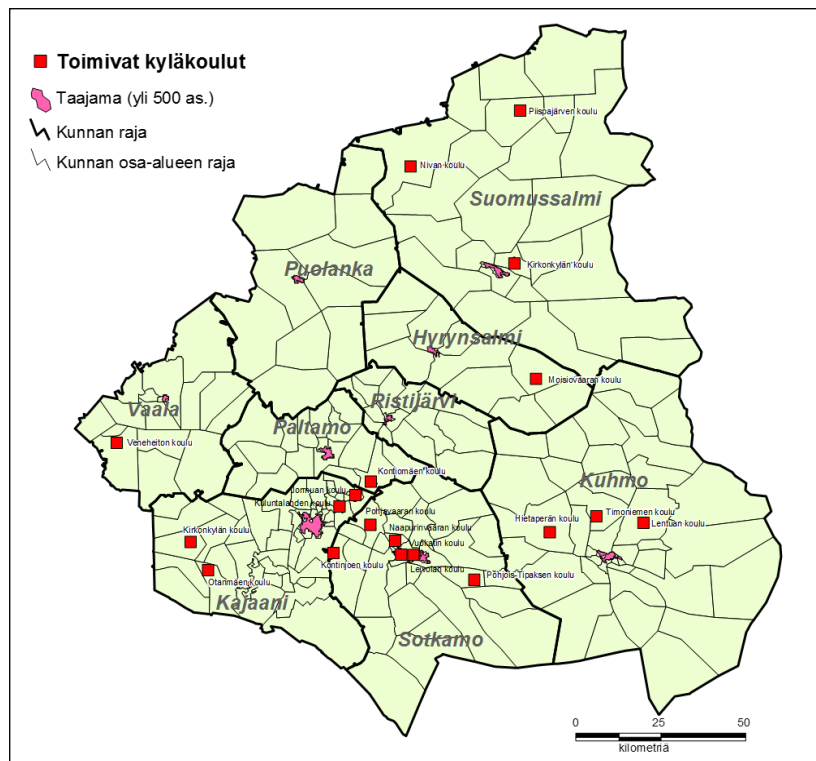
3 KYLIEN KOKOONTUMISPAIKAT JA NIIDEN OMISTUS-SUHDE

Kylien ja niissä toimivien yhdistysten, seurojen ja kylätoimikuntien kokoontumispaikkoja on monenlaisia. Suurin osa kyläyhdistyksistä, joilla on kokoontumistilat käytettävissä, omistaa kylätalon. Toiseksi eniten kyläläiset kokoontuvat muissa kokoontumistiloissa kuten yritysten tai yksityisten omistamissa tiloissa tai kylällä toimivien muiden seurojen tai yhdistysten omistamissa tiloissa. Muiden seurojen omistamien tilojen omistajaksi usein mainittiin kylällä toimiva metsästysseura (8 tapausta). Kolmanneksi yleisin kokoontumistila oli lakkautettu kyläkoulu, joka useimmiten on kunnan omistuksessa.

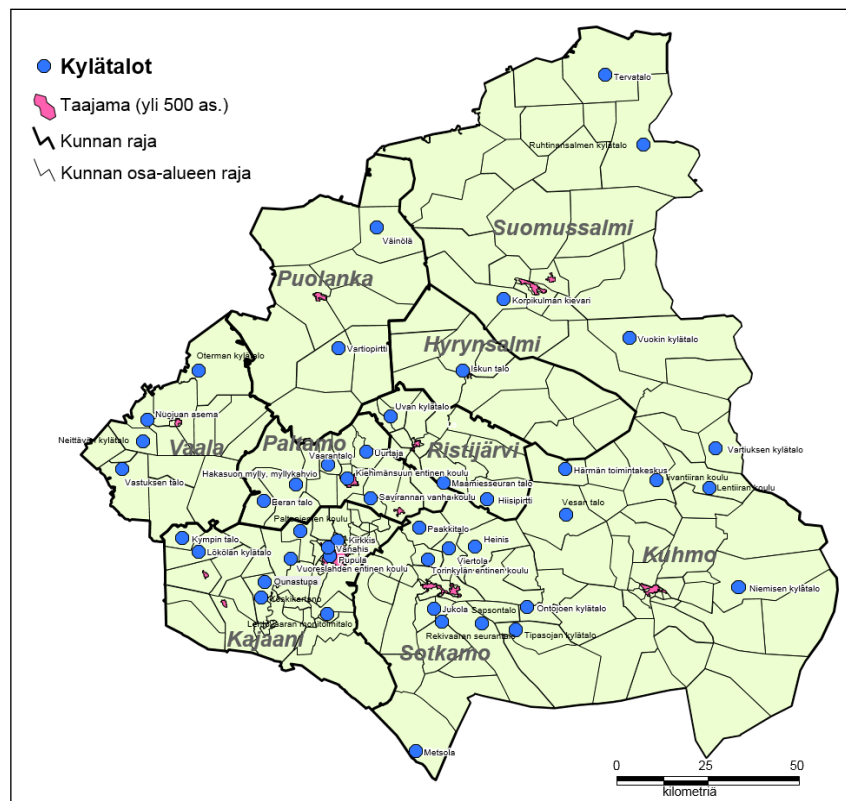
Osa kyläyhdistyksistä, joilla ei ole tiettyä kokoontumistilaa, kokoontuu kyläyhdistyksen jäsenien kodeissa (14 vastauksesta). Todellisuudessa tilanne on luultavasti suurempi, koska maaseutupäälliköiltä tai -sihteereiltä saatuja vastauksia ei tässä tapauksessa ole otettu huomioon. Joissain tapauksissa kesäaikaan kyläläiset kokoontuvat omistamallaan kodalla tai kylän yhteisellä rannalla ja talvisin kyläläisten kodeissa. Tapauksissa, joissa tapaamispaikkana oli rakennettu tila, esim. kota, luettiin se alla olevassa taulukossa muuksi tilaksi. Seuraavasta taulukosta nähdään kokoontumistilojen jakautuminen kunnittain Kainuussa.

Taulukko 1. Kokoontumistilat kunnittain Kainuussa.

	Kokoontumistilat kunnittain Kainuussa						
	Kokoontumistila						
	Toimivia kyläkouluja kunnan alueella	Toimiva kyläkoulu	Lakkautettu kyläkoulu	Kylätalo	Muu kokoontumistila	Ei kokoontumistilaa	Yht.
Hyrnsalmi	1	0	1	1	2	1	5
Kajaani	4	1	2	11	4	3	21
Kuhmo	3	3	6	7	5	9	30
Paltamo	1	1	1	4	4	1	11
Puolanka	0	0	2	1	3	6	12
Ristijärvi	0	0	0	3	2	2	7
Sotkamo	6	2	0	9	5	9	25
Suomussalmi	3	2	8	4	3	4	21
Vaala	1	0	1	3	5	1	10
Yhteensä	19	9	21	43	33	36	142

Kuva 1. Toimivat kyläkoulut 2014.

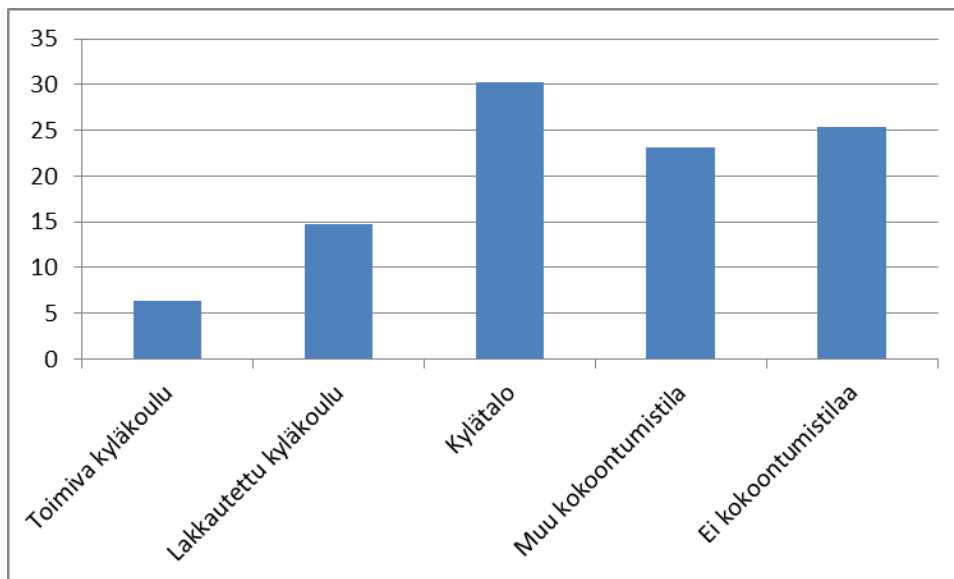
Kuva 2. Kyläyhteisön omistuksessa olevat kylätalot vuonna 2014.

Koko maakunnan tasolla tarkasteltuna lähes kolmanneksella kylistä oli kokoontumistilana kyläyhteisön omistama kylätalo. Kylien omistuksessa olevat kylätalot keskittyivät Kajaaniin, Sotkamoon, Paltamoon ja Ristijärvelle.

Neljännes kylistä ilmoitti, ettei kylällä ole varsinaista kokoontumispaikkaa. Näissä tapauksissa kyläläiset kokoontuvat toistensa kodeissa. Oli myös yhdistyksiä, jotka eivät ole käytännössä toimineet vuosiin. Muita kokoontumistiloja (23,2 %) olivat muun muassa yksityisten tai yritysten tilat taikka muun kylällä toimivan seuratan tilat. Eniten vailla kokoontumistilaa olevia kyliä oli Sotkamossa, Puolangalla ja Kuhmossa.

Noin 15 % vastanneista ilmoitti kyläläisten toimivan lakkautetuilla kouluilla. Noin 6 % tapauksista kyläläiset hyödynsivät toiminnassa olevan koulun tiloja: kaikki ne kylät, joilla on vielä toimiva kyläkoulu, eivät kuitenkaan käyttäneet sitä ensisijaisena kokoontumistilana. Toimivia kyläkouluja oli eniten Kajaanin ja Sotkamon alueella.

Seuraava kuvio ilmaisee kokoontumistilojen jakaantumista koko Kainuussa pylväsdiagrammina.

Kuva 3. Kokoontumistilojen jakaantuminen %

Suurin osa kokoontumistiloista on kyläyhdistyksen omistuksessa (40 %). Kunta omistaa kokoontumistiloista lähes 30 %. Muita omistajia ovat yksityiset henkilöt tai yritykset (17 %), muut kylällä toimivat seuratan (15 %) tai jokin muu taho (1 %). Seuraavasta taulukosta nähdään kuinka omistajuus jakaantuu eri kokoontumistilojen välillä.

Taulukko 2. Kokoontumistilojen omistussuhde.

		Kokoontumistilojen omistussuhde				
		Omistus				
		Muu kylällä		Kunta	Yksityinen	
Kyläyhdistys	toimiva yhdistys	henkilö tai yritys	Muu tal			
Kokoontumistila	Toimiva kyläkoulu	0	0	9	0	
	Lakkautettu kyläkoulu	1	1	11	8	
	Kylätalo	37	2	3	0	
	Muu kokoontumistila	4	13	5	10	
	Yhteensä	42	16	28	18	

Aineistoon pohjautuen kylätaloja omistavat kolme tahoa; kyläyhdistykset, muut kylällä toimivat yhdistykset sekä kunta. Kylien kokoontumistiloista 42 kpl on kyläyhdistyksen omistuksessa. Osassa muiden omistuksessa olevista kylätaloista kyläyhdistys toimii vuokralaisena. Hyvä esimerkki on Vaalan Neitävän kylän kylätalo, joka on Vaalan kunnan omistuksessa, mutta pitkäaikaisella vuokrasopimuksella kyläyhteisön hallinnassa. Pitkäaikainen vuokrasopimus on mahdollistanut kylätalon remontit ja toiminnan kehittämisen myös hyödyntämällä hankerahoituksia.

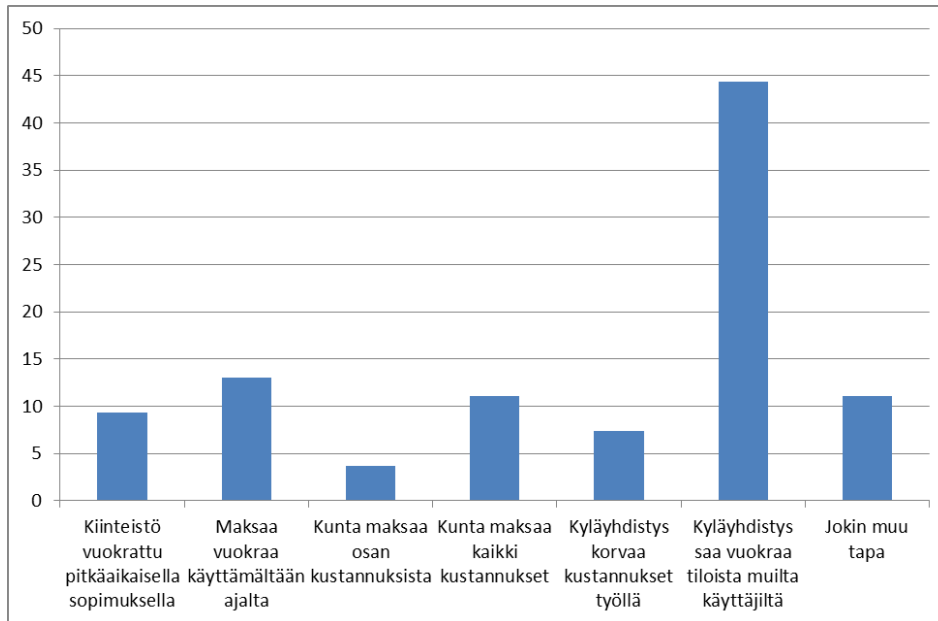
4 KUSTANNUKSET JA LÄMMITYSJÄRJESTELMÄ

Kyselyssä pyydettiin vastaajilta arviota kokoontumistilojen käyttökustannuksista. Tilojen kustannukset pyydettiin ilmoittamaan myös siinä tapauksessa, kun kyläyhdistys ei omistanut tilaa. Tällöin ilmoitettu summa vastasi arvioituja vuokramenoja vuodessa.

Huomattava osa kyläyhdistyksistä, jotka käyttivät jonkun muun tahon omistamaa tilaa, sai käyttää tiloja maksutta. Vaihtoehtoisesti jotkin kyläyhdistykset korvasivat kustannukset talojen ylläpidolla tai muilla huoltotoimenpiteillä.

Kylien kokoontumispaikkojen kustannukset vaihtelevat sadasta eurosta korkeimpaan ilmoitettuun summaan, joka oli 25.000 euroa vuodessa. Arvioita käyttökustannuksista antoi yhteensä 42 vastaajaa, ja kulujen keskiarvoksi muodostui 5.620 euroa vuodessa.

Kyselylomakkeessa kysyttiin myös, miten kyläyhdistykset korvaavat tilojen käytön. Kysymyksenasettelu ei kuitenkaan ollut onnistunut, koska tähän kysymykseen jätettiin vastaamatta useissa tapauksissa (88 kpl). Tähän vaikutti varmasti myös se, ettei kaikkia kustannuksia itse maksavaa kyläyhdistystä otettu huomioon vastausvaihtoehdoissa. Puhelinhaastatteluissa kohta jätettiin myös täyttämättä, mikäli kyläyhdistys ei joutunut maksamaan kokoontumistilojen käytöstä millään tavalla. Kokonaisuudessaan tähän kysymykseen vastauksia saatiin 54 kappaletta. Seuraavassa kuviossa nähdään vastauksien prosenttiosuudet.

Kuva 4. Kylätalon kustannusten maksaminen %.

Lähes 45 % kyläyhdistyksistä sai ainakin osan tilojen ylläpitokuluista vuokrana muilta tilojen käyttäjiltä. Myös kunnan kanssa oli yli 20 %:lla vastanneista erilaisia sopimuksia kustannusten maksamisesta.

Kokoontumistilojen lämmitysmuodoissa oli eroja. Kysymykseen lämmitystapa vastauksia saatiin 73 kappaletta. Koska monessa kohteessa oli useampi lämmitysmuoto, pyydettiin vastaajia kertomaan ensisijainen lämmitystapa. Sähköpostitse tulleissa vastauksissa ensisijaisuutta ei tarkennettu, jolloin kaikki ilmoitetut lämmitysmuodot on otettu huomioon.

Suurin osa kysymykseen vastanneista (noin 31 %) ilmoitti suoran sähkölämmityksen olevan ensisijainen lämmitysmuoto. Öljyllä ensisijaisesti lämmitettiin vähän reilu viidennes kokoontumistiloista. Lähes 40 % vastanneista ilmoitti joko puuhun tai maalämpöön perustuvan lämmitysmuodon; näistä yleisin oli pilke/halkolämmitys (19,2 %).

Myös muita ensisijaista lämmitysmuotoa tukevia lämmitysmuotoja mainittiin. Esimerkiksi pääasiassa sähkölämmitteisiä tiloja lämmitettiin myös ilmalämpöpumpulla, joka löytyi neljästä kokoontumistilasta. Lämmitystapojen jakaantuminen näkyy seuraavasta taulukosta.

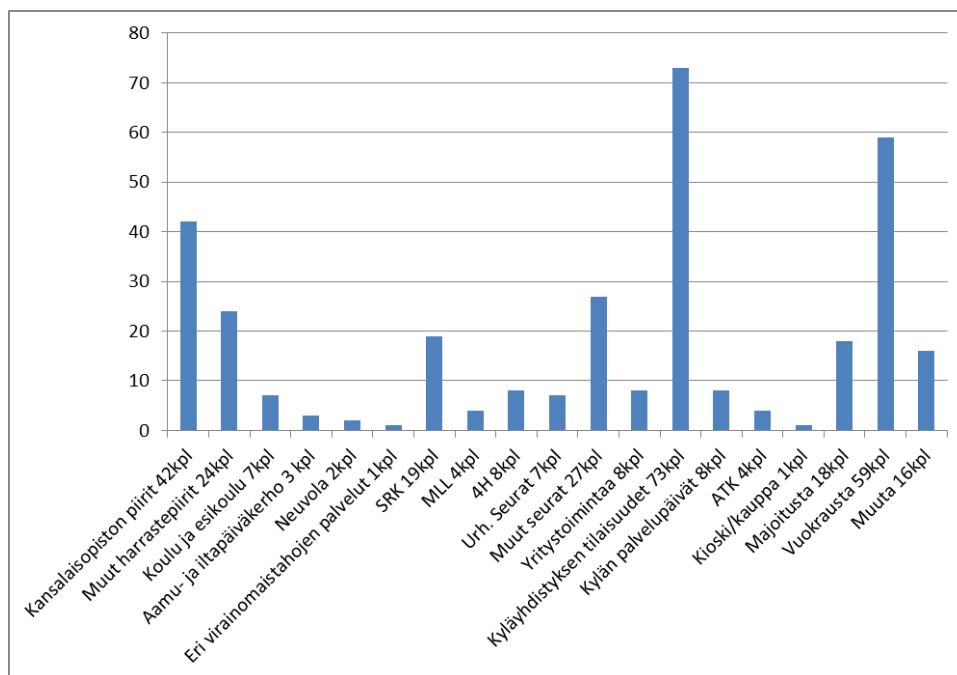
Taulukko 3. Lämmitystapa (kaikki ilmoitetut lämmitysmuodot).

Lämmitystapa		
	Kpl	Prosenttia
Öljy	16	21,9
Suorasähkö	23	31,5
Pilke/ halko	14	19,2
Pelletti	6	8,2
Hake	2	2,7
Maalämpö	7	9,6
Kaukolämpö	4	5,5
Muu	1	1,4
Yhteensä	73	100,0
Puuttuu	69	
Yhteensä	142	

5 TOIMINTA KOKOONTUMISTILOISSA

Kylien kokoontumistiloissa järjestetään pääosin kyläyhdistysten omia tilaisuuksia, mutta niissä on myös muuta toimintaa. Suurinta osaa tiloista vuokrataan ulkopuolisille.

Alla olevasta kuviosta nähdään, että kylien kokoontumistiloissa järjestetään runsaasti kansalaisopiston piirejä, joista suurin osa on liikuntaan tai käsitöihin liittyviä piirejä. Myös muita harrastepiirejä sekä eri tahojen tilaisuuksia järjestetään kylien kokoontumistiloissa. Erityisesti metsästysseurat ovat tilojen aktiivisia käyttäjiä. Lisäksi toimintamuotoina mainittiin päiväkotitoiminta, nuorisotoiminta, kesäteatteri ja kirpputori. Loput maininnoista koskivat tilojen vuokraamista erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen. Seuraavasta kuviosta käy esille, minkälaisia toimintoja on kylien kokoontumispaikoissa:

Kuva 5. Kokoontumistilojen toiminnot (n=80).

6 KOKOONTUMISTILOJEN VARUSTELU

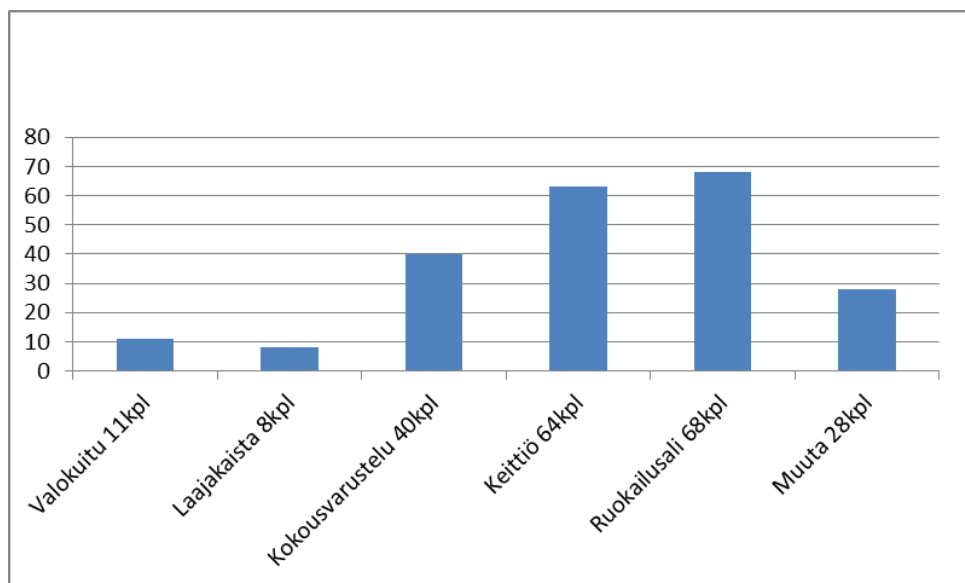
Kyselylomakkeeseen lisättiin aiemmasta selvityksestä poiketen kysymys tilojen varustelutasosta. Tähän uuteen kysymykseen saatiin yhteensä 80 vastausta. Seuraavaksi esitellään kylien kokoontumistilojen varusteluista saatua tietoa.

Valokuituliittymä oli vedetty 11 kylien kokoontumistilaan, kun taas laajakaistan ilmoitettiin toimivan muulla tavoin kahdeksassa tilassa. Paikoissa, joissa ei ollut kumpaakaan, tarpeen vaatiessa käytettiin langatonta verkkoyhteyttä.

Kokouksia varten varustellut tilat löytyivät yhteensä 40 kokoontumispaikasta.

Toimiva ja riittävästi varusteltu keittiö ilmoitettiin olevan 63:ssa kylän kokoontumispaikassa. Ruokailusali löytyi 68 kokoontumispaikalta.

Alla olevasta kuviosta näkyy varustelutason jakaantuminen kokoontumispaikkojen kesken.

Kuva 6. Kylätalojen varustelu.

7 TULEVAISUUDEN SUUNNITELMAT

Kyläyhdistyksiltä kysyttiin tulevaisuudensuunnitelmia kokoontumistilojen suhteen. Yhteenvedona voidaan tulosten perusteella todeta, että kyläyhdistysten tulevaisuuden suunnitelmissa oli sekä kylätalojen varustelutason parantamista että tilojen remontointia. Valtaosa oli kuitenkin tyytyväisiä nykyiseen tilanteeseen ja toimintaa aiottiin jatkaa nykyiseen malliin.

7.1 Varustelutasoon liittyvät suunnitelmat

Vastaajista 27 kpl suunnitteli kylällään tilojensa varustuksen parantamista eri keinoin. Mm. valokuidun hankkimista kokoontumispaikkaan suunnitteli 5 kyläyhdistystä ja 2 suunnitteli uusivansa istuinkalustoa. Muista maininnoista yksittäisinä esimerkkeinä voisi ottaa esille mm. saunan, skeittirampin rakentamisen ja keittiön laitteiston uusimisen.

7.2 Tiloihin liittyvät suunnitelmat

Nykyisiä tiloja suunnitteli remontoivansa 20 kysymykseen vastannutta kyläyhdistystä. Näihin remonttisuunnitelmiin kuuluivat esimerkiksi *jätevesijärjestelmän uusiminen* ja *kylätalon pintojen kunnostaminen* niin sisältä kuin ulkoa. Neljä vastaajaa ilmoitti oman kyläyhdistyksen tilojen tulevaisuuden suunnitelmissa olevan *lämmitysjärjestelmän muuttaminen uusiutuvalle energialle*. *Uuden kylätalon* suunnitteli rakentavansa yksi kyläyhdistys ja kolme vastaajaa ilmoitti kyläyhdistyksen hankkivan kokoontumistilat omaan omistukseensa. Näistä kolmesta tapauksesta yhdessä oli tarkoituksena hankkia yhteiset tilat useamman kylän kanssa.

8 Hankkeiden osallisuus ja toimenpiteet

Kyselylomakkeessa kysyttiin, oliko jonkin hankkeen tukemana tehty kylätaloihin parannuksia. Tähän kysymykseen vastanneista 41 vastasi kyllä. Mikäli tähän kysymykseen vastattiin ”kyllä”, pyydettiin kertomaan myös hankkeen tai hankkeiden avulla tehdyt toimenpiteet. Jotkin vastaajat eivät kuitenkaan olleet tarkentaneet asiaa ja muutamissa vastauksissa olivat vain lueteltuina rahoittajat. Saatujen vastausten mukaan hankkeiden tuella oli tehty seuraavia toimia:

- Kylätalon kunnostus: mm. lämmitysjärjestelmän muuttaminen ja kylätalojen sisä- sekä ulkotiloihin liittyvät muut remontit
- Kylätalon hankkiminen kyläyhdistyksen omaan omistukseen
- Kylän ympäristön kohentaminen
- Tietoliikenneyhteyksien parantaminen ja atk- laitteiston hankkiminen

Hankkeiden avulla vaikuttaa tehdyn enimmäkseen kylätalojen kunnostustöitä. Niistä, jotka vastasivat myönteisesti kysymykseen hankkeista ja tarkensivat vastaustaan, 20 henkilöä mainitsi toimenpiteiden koskevan kylätalon kunnostusta. Näitä kunnostustöitä olivat muun muassa lämmitysjärjestelmän muuttaminen ja kylätalojen sisä- sekä ulkotiloihin liittyvät muut remontit.

Kyläteemahankkeen ylläpitämän hankerekisterin mukaan vuosina 2008 - 2014 kylätaloihin liittyviä investointi- ja kehittämishankkeita oli 46 kpl 31 kylällä. Yhteensä näihin käytettiin rahaa 1 504 801 €. Rahoittajina olivat molemmat kainuulaiset Leader ryhmät, Suomen kotiseutuliitto (OPM) ja Euroopan maa-seuturahasto. Kylät maksoivat itse talkootyönä tai muuten kustannuksista 495 701 €.

Taulukko 4. Kylätalojen kunnostukseen ja rakentamiseen liittyvät hankkeet.

Kylä	Hanke	Rahoituslähde	Käyttötarkoitus
Etelä Kajaanin kylät ry	Murtomäen kansantalon korjaus	Suomen kotiseutuliitto	Kylätalon kunnostus
Heinämäki	Heinis III	Elävä Kainuu Leader	Kylätalon kunnostus
Heinämäki	DiscGolfPark	Elävä Kainuu Leader	Fresbeegolfpuiston rakentaminen
Heinämäki	Heinis / Tiedon valtatie	Elävä Kainuu Leader	Rakennetaan nykyaikainen tietoliikenneinfra
Hiisjärvi	Hiisipirtin keittiön varustaminen	Elävä Kainuu Leader	Keittiön varustaminen
Hyrnsalmen kirkonkylä	Iskun talo	Suomen kotiseutuliitto	Kylätalon kunnostus
Kiehimä	Vanha koulu lämpimäksi	Oulujärvi Leader	Kylätalon kunnostus
Koutaniemi - Vuoreslahti	Ekokolo 2008: Rakentaminen ja kalusteiden hankinta	Oulujärvi Leader	Kylätalon kunnostus ja kalusteiden hankinta
Koutaniemi - Vuoreslahti	Ihan pihalla	Oulujärvi Leader	Pihan ja uimarannan kunnostaminen
Koutaniemi - Vuoreslahti	Ihan Pihalla 2	Oulujärvi Leader	Kylätalon ja pihan kunnostus
Lentiira	Kaunista lämpöä Lentiiraan	Elävä Kainuu Leader	Entisen koulun kunnostus
Lentiira	Lentiirasta kaunis ja toimiva kyläkeskus	Elävä Kainuu Leader	Monipalvelukeskuksen kunnostus
Lentiira	Energiaa säästään turvallista lämpöä Lentiiraan	Elävä Kainuu Leader	Kylätalon kunnostus
Mainua	Maalämpöä Mainuan kylätaloon	Oulujärvi Leader	Kylätalon kunnostus
Mainua	Kylätalon kunnostus	Oulujärvi Leader	Kylätalon kunnostus
Nakertaja-Hetteenmäki	Vanahis	Suomen kotiseutuliitto	Kylätalon kunnostus
Nakertaja-Hetteenmäki	Kylätoimintaan lisää potkua	Oulujärvi Leader	Kylätalon kunnostus
Neittävä	Neittävän Monitoimitalo; rakentaminen ja kalustaminen	Oulujärvi Leader	Kylätalon kunnostus ja kalustaminen
Nieminen	Tervatietokeskus LOTNIKKA 2008 - 2010; investointi- ja kehittämishanke	Elävä Kainuu Leader	Perintönäyttelyn perustaminen
Nieminen	Niemisen toimiva tervakylä	Elävä Kainuu Leader	Kylätalon kunnostus
Nieminen	Toimiva tervakylä 2	Elävä Kainuu Leader	Kylätalon kunnostus
Nuaskylä	Päivärinteen paluu	Elävä Kainuu Leader	Nuorisoseuran talon kunnostus
Ojanperä	Kympin talon lämmityksen muuttaminen	Oulujärvi Leader	Kylätalon kunnostus
Ojanperä	Ojanperä kuntoon	Oulujärvi Leader	Kylätalon ja pihan kunnostus
Ontojoki	Ontojoen kylätalo	Suomen kotiseutuliitto	Kylätalon kunnostus
Oterma	Kamat katon alle	Oulujärvi Leader	Varaston rakentaminen
Ounasjoki	Ounaksen Monitila	Oulujärvi Leader	Kylätalon rakentaminen
Ounasjoki	ASKA	Oulujärvi Leader	Kylätalon kalustaminen
Paltaniemi	Paltaniemen kylätalo	Suomen kotiseutuliitto	Kylätalon kunnostus
Paltaniemi	Paltaniemen kylätalo kuntoon -hanke, I-vaihe	Oulujärvi Leader	Kylätalon kunnostus
Purola-Puistola	Kylätalo toimivaksi	Oulujärvi Leader	Kylätalon kunnostus
Pyhännäkylä	Pyhännäkylän entisen koulun korjaus	Suomen kotiseutuliitto	Kylätalon kunnostus
Ruhtinansalmi	Ruhtinansalmen kylätalon investointihanke	Euroopan maaseuturahasto	Kylätalon kunnostus
Ruhtinansalmi	Ruhtinansalmen kylätalo	Suomen kotiseutuliitto	Kylätalon kunnostus
Sapsoperä	Sapsontalo	Elävä Kainuu Leader	Kylätalon kunnostus
Saviranta	Savirannan kiinteistöjen kattoremontti	Oulujärvi Leader	Kylätalon kunnostus
Suovaara	Viertolan viksaus 1	Elävä Kainuu Leader	Kylätalon kunnostus
Teppana	Teppana-keskuksen pihan korjaus	Suomen kotiseutuliitto	Kylätalon kunnostus
Tipasoja	Tipaksen sydän – liikuntasali kylätaloksi	Elävä Kainuu Leader	Kylätalon kunnostus
Tuhkakylä	Koppelonpesä	Elävä Kainuu Leader	Rakennetaan kota, varasto ja lasten leikkikenttä urheilukentän viereen
Uura-lijärvi	Uura-lijärven seurantal	Suomen kotiseutuliitto	Kylätalon kunnostus
Uva	Uvan kylätalo	Suomen kotiseutuliitto	Kylätalon kunnostus
Vaarankylä	Koti tavaroille	Oulujärvi Leader	Varaston rakentaminen
Vuottolahti	Vuottolahden kyläyhteisön yhteinen harrastus- ja vapaa-aikakeskus	Oulujärvi Leader	Kylätalon laajennus ja kunnostaminen
Ylä-Vieksi	Kylätalo Vesantalon kahvilan/keittiön varustamishanke VesAstia	Elävä Kainuu Leader	Keittiövarusteinen hankinta
Ylä-Vieksi	Vesantalo (Ylä-Vieksi)	Suomen kotiseutuliitto	Kylätalon kunnostus

9 Kommentteja liittyen aiheeseen

Kyselylomakkeen lopussa vastaajat saivat kirjoittaa omia kommenttejaan kyselyn aiheeseen liittyen. Seuraavassa tuodaan kaikki kommentit esille, anonyymiteetin varjelemiseksi jotkin niistä hieman muokattuina.

- Piirejä myös kylille, eikä vaan kaikki kaupungilla.
- Yhteisöllisyys kylien kesken. Yksi kylä erikoistuisi yhteen asiaan ja toimittaisiin yhdessä.
- Kylälatuja ei saa poistaa. Avustusta, jotain rakennettua.
- Kylätalojen tilojen huomioiminen ja käyttäminen yhteisiin toimintoihin, kuten kokouksiin yms. vaikka kierrättämällä joku tapahtuma vuoroin eri kylillä. ... ja muiltakin kyliltä löytyy esim. liikuntasali ja luokkatiloja joita voisi käyttää erilaisissa tilaisuuksissa.
- Tärkeää, että kylillä on oma kokoontumispaikka, johon on helppo tulla ja johon voidaan sopia harrastukset ja tapahtumat.
- Viemäriverkostot, luvattu -> ei rakennuslupia kuin isoille tonteille
- Kyläyhdistyksen ei pitäisi maksaa koulun käytöstä. Kyläyhdistys yhdistää kyläläisiä
- Kun ei ole yhteistä paikkaa niin toiminta hiipunut. Jättäisivät ... koululta jotakin meille käyttöön.
- Kiinteistöverohelpotuksia pitäisi olla
- Yhdistys tarkoitus perustaa, koska sellainen tarvitaan
- ... erämaajärvi tulee säilyttää
- Tervetuloa tutustumaan!
- .. koululla sai olla ennen. Kun siellä ei enää olla niin toiminta/tapahtumat hiipuneet.
- Lämmitysongelma, puu hankala & sähkö kallis. On todella merkittävää että on yhteinen kokoontumispaikka.
- Ensi vuonna koulu myyntiin, ei ole tarkoitus ostaa, katsotaan sitten mitä tapahtuu.
- Jatketaan samaan malliin kunnes tulee muutos. Kylän yleinen tilanne vahvasti vähenemään päin.

- Kyläyhdistyksellä ei ole pian varaa maksaa energiaa, avustusta tähän pitäisi saada. Kyläyhdistys ylläpitää yhteisöllisyyttä, joka päivä huolehditaan asukkaiden turvallisuudesta. Ollaan yksinäisten ihmisten turvana.
- Osanotto niille joilla on tilat.
- On hyvä paikka toimia ympäri vuoden
- Jos koulu lähtee, niin sitten on ongelmia. Koulun säilyminen kylän kannalta äärimmäisen tärkeää.
- Kaupunki voisi tukea kylätalon ylläpitoa nykyistä suuremmalla summalla. Kylätalo on paikka, jossa ”perukassakin” kuntalaiset voivat saada palveluita. Valokuituyhteys on välttämätön, jos halutaan että tulevaisuudessakin kylillä palveluita ja yritystoimintaa voitaisiin kehittää.
- ... on entisöity ja kunnostettu Museoviraston ja Opetusministeriön avustamana, joten sinne ei saa laittaa mitään nykyaikaisia ”humputuksia”.
- Sähköyhtiö voisi tulla vastaan, liian kallista.
- Perinnepäivät veivät voimia, mutta todella onnistunut. Kyläläiset olivat pettyneitä aiheesta tehtyyn lehtijuttuun
- Toivottavasti ... säilyisi kyläyhdistyksellä
- Ei aio hankkia tiloja
- Voimia muille ylläpitoon
- Kylien talojen ylläpitoa pitäisi jatkaa
- Kylätalot ja vastaavat voitaisiin vapauttaa kiinteistöveron piiristä
- Jatketaan tähän malliin kunnes tilanne muuttuu.
- Pieni kyläyhdistys, kylällä nuoria ja vanhoja jotka eivät osallistu. Hieman uinuva, hankala tehdä asioita.
- Remonttia oli hyvä tukea. Tukea on tärkeä saada tarpeeseen
- Toiminta on melko vähäistä, toivotaan lisää nuoria.
- Vapaaehtoisia ei tahdo löytyä
- Toivotaan ... kylältä tapahtumia järjestettävän ... eikä aina keskustassa.

Kommenteissa sekä haastattelujen yhteydessä kävi ilmi, että sellaiset kyläyhdistykset, joilla oli omat kokoontumistilat, kokivat niiden ylläpidon usein kalliiksi. Toivomuksena olivat

- kiinteistöverohelpotukset
- energiayhtiöiden hinnanalennukset
- kuntien tuki kylätalojen ylläpitokuluihin.

Vastauksissa korostui erityisesti se, miten tärkeäksi koettiin, että kyläläisillä on omassa hallinnassa oleva kokoontumispaikka. Se nähtiin välttämättömänä etenkin yhteisten harrastusten ja virkistyksen kannalta samoin kuin yhteisöllisyyden tukijalkana.

Jotkin kyläyhdistykset, joilla ei ollut omistuksessaan mitään tilaa, saattoivat kokea sen toimintaa helpottavaksikin seikaksi. Ylläpito on helppoa, koska suuria kustannuksia ei ole ja huolen kantaminen asiasta ei ole akuuttia.

Sellaiset kylät, joissa on lakkautettu, kunnan omistuksessa oleva koulu ja joka toimii kyläläisten kokoontumispaikkana, näkivät tulevaisuuden epävarmana. Lakkautetut koulut myydään joko kyläyhdistyksille tai yksityisille henkilöille ja useissa tapauksissa kyläyhdistykset eivät olleet aikeissa ostaa tiloja itselleen. Pelättiin ottaa vastuu rakennusten ylläpidosta. Näiden tilojen tulevaisuudesta ei ollut tietoa.

Joissain tapauksissa myös erilaiset, uusiin energiamuotoihin liittyvät rakennushankkeet nähtiin kylien ympäristön näkökulmasta uhkaksi.

Kommentoitiin myös, että väestön ikääntyessä, ei kylillä ole riittävästi aktiivisia toimijoita. Kylille toivottiin nuoria ihmisiä, ja näin kyliä saataisiin aktiivisemmiksi. Lapsiperheiden tulomuuttoa hidastaa useimmilla kylillä kyläkoulun puuttuminen. Nuori aikuisväestö puuttuu usein kokonaan, koska he ovat opiskelemassa ja aloittamassa työelämää. He olisivat kuitenkin potentiaalisimpia tulomuuttajia.

10 YHTEENVETO

Tässä raportissa on pyritty selvittämään Kainuussa toimivien kylä- ja asukas-yhdistysten kokoontumistilojen nykyhetkeä, tulevaisuuden suunnitelmia ja mielipiteitä niiden merkityksestä toiminnan kannalta. Kaikille Kainuun kylä- ja asukas-yhdistyksille lähetettiin kyselylomake ja otettiin jälkikäteen puhelimitse yhteyttä kuhunkin kylään, mikäli kirjallista vastausta ei määräaikaan mennessä saavutettu. Tällä tavoin pyrittiin mahdollisimman kattavaan poikkileikkaukseen.

Aineisto tässä tutkimuksessa on Kainuun kyliä ajatellen varsin kattava. Se koostuu 142/145 kylältä saaduista vastauksista. Kyselyssä pyrittiin tavoittamaan yhteensä 145 kyläyhdistyksen edustajaa. Kylille osoitettuun kyselyyn vastasi yhteensä 125 henkilöä. Näiden vastausten lisäksi pyydettiin puuttuneita tietoja kuntien maaseutupäälliköiltä tai vastaavilta. Kyselyaineisto kerättiin syyskuun 2014 aikana.

Kylillä olevat kokoontumistilat koettiin hyvin tärkeinä ja uhka niiden menettämistä koettiin yhteisöllisyyden kannalta merkittävänä. Toiminta ja elinvoima voivat olla vakavasti uhattuina, jos kylä menettää kauan aikaa toimineet yhteiset tilansa.

Vajaalla kolmanneksella kylistä oli kylätalo kokoontumispaikkana. Liki yhtä yleinen tilanne oli, ettei kylällä ollut lainkaan kokoontumistiloja. Tällöin yleisesti kokoonnuttiin kylätoimijoiden kotona. Yleistä oli myös – vajaa neljännes vastaajista – että kokoonnuttiin muissa tiloissa kuin kylätalolla. Näissä tapauksissa oli vaihtelua; toisilla kylillä tilakysymys oli ratkennut kylällä toimivien yhdistysten välisellä yhteistyöllä, tavallisesti on kokoonnuttu kylän metsästysseuran tiloissa. Myös kylällä toimivan yrityksen kautta on saatu kokoontumistila-asiat järjestettyä tai kesäaikaan voidaan kokoontua kylällä olevassa kodassa. Toimivat kyläkoulut alkavat nykyään olla harvinaisuuksia. Kuitenkin 9 kylällä kokoonnuttiin toimivalla kyläkoululla; eli kaikki kylät eivät hyödyntäneet kyläkouluja kokoontumistilana. Toimivia kouluja oli kyselyn aikoihin yhteensä 19 kpl.

Omistussuhteet vaihtelevat aika paljon. Yleisimmin kyläyhdistys omistaa itse kylätalon. Melko yleistä on myös, että kunta omistaa kylätalon (vähän alle

kolmannes kaikista). Yritykset ja muut yhdistykset omistavat myös kokoontumistiloja.

Käyttökustannusten arviot annettiin noin 40 vastauksessa ja vaihtelu oli melko suurta. Suurin vuotuinen käyttökustannus oli vastausten mukaan 25.000 euroa, kun laskettu keskiarvo kustannusten arvioista oli puolestaan reilut 5.500 euroa. Käyttökustannusten yleisin kattamisen muoto oli muiden käyttäjien maksama vuokra tilojen käytöstä. Yleisin kylän ulkopuolinen käyttäjä oli kansalaisopisto, mutta tiloja myös vuokrattiin erilaisten tilaisuuksien pitopaikaksi. Kysymyksen asettelu sotki se, ettei kaikki kylät maksaneet tilojen käyttökustannuksia. Ne kylät, jotka maksoivat itse ylläpitokulut kokoontumistiloistaan, kokivat ne usein kalliiksi.

Pääasiallisin ensisijainen lämmitysjärjestelmä oli suora sähkölämmitys. Öljylämmitys oli reilulla viidenneksellä ensisijainen lämmitysmuoto ja lähes yhtä yleistä oli lämmittää kylätaloa puulla. Muut lämmitysmuodot ovat kokonaisuutta ajatellen vähäisempiä ja toisinaan ne ovat ensisijaista lämmitysmuotoa tukevia.

Tulevaisuuden suunnitelmissa oli muutamalla kylällä saneerata kylätalon lämmitysjärjestelmä uusiutuvalla energialle. Muita remontointitarpeita olivat jätevesijärjestelmän uusiminen ja pintojen remontointi.

Kyläyhdistyksen omien tilaisuuksien ohella kylien kokoontumistiloissa järjestetään myös muunlaista aktiviteettia; erityisesti mainittiin kansalaisopiston piirit joista suurin osa on liikuntaan tai käsitöihin liittyviä. Muita harrastepiirejä sekä muiden seurojen tilaisuuksia järjestetään myös kylien kokoontumistiloissa, joista suurin osa on metsästysseurojen järjestämiä. Selkeästi yleisimmin tiloja hyödyntää kuitenkin kyläyhdistys omiin kokoontumisiin ja tapahtumiin.

Yhteisten tilojen hyödyntämismahdollisuuksiin vaikuttaa luonnollisesti varustelutaso. Yleisimmin ruokailutilat ja asianmukainen keittiö olivat olemassa. Kokousvarustelu vaikkapa tilojen hyödyntämiseen omien tai ulkopuolisten kokouskäyttöön oli myös suhteellisen yleistä. Sen sijaan laajakaista ja valokuituyhteydet olivat selvästi harvinaisempi varustus.

Varustelutasoa suunnitteli tulevaisuudessa kehittävänsä 27 kylää kaikista kyselyyn vastanneista kylistä. Tarpeet vaihtelivat paljon, mutta yleisin oli valokuituyhteyden investoiminen ja toiseksi yleisimmin suunniteltiin mm. kalustusten uusimista.

Kylätalojen kunnostamiseen oli käytetty kylien ilmoituksen mukaan hankerahoitusta 40 kylällä. Kyläteemahankkeen hankerekisterin mukaan ohjelmakaudella 2008-2014 kylätaloihin liittyviä hankkeita 46 kpl yhteensä 31 kylällä. Eli osalla kylistä kylätaloon liittyvä hanke on toteutettu ennen vuotta 2008.

Hankkeilla on pyritty parantamaan kylätaloa toimivammaksi koskien myös sen lähiympäristöä. Hankkeiden tuella on tehty laajempiakin saneerauksia, mm. uusittu lämmitysjärjestelmiä. Samoin on toteutettu taloon niin sisä- kuin ulkopuolelle tehtyjä remontteja. Ulkopuolista hanketukea on osattukin hyödynnänyt hyvin muutamilla kylillä.

Kylätalolla – tai yleensä kylän yhteisellä kokoontumistilalla – on iso merkitys kylän yhteisöllisyyden ja toiminnan näkökulmasta. Monet kylät tekevät vapaaehtoisvoimin koko yhteiskunnan näkökulmasta merkittävää työtä. Tästä syystä toivottavaa olisikin, että kylien toiveisiin yhteiskunnan vastaantulosta kylätalosta aiheutuviin kustannuksiin suhtauduttaisiin vakavasti. Toiveina olivat mm. kiinteistöverohelpotukset, energiayhtiöiden hinnanalennukset ja kuntien tuki kylätalojen ylläpitokuluihin.

Liite 1: kyselylomake**KAINUUN KYLIEN KOKOONTUMISTILOIHIN LIITTYVÄ KYSELY SYYSKUUSSA 2014**

Kyselyn toteuttaa Kajaanin ammattikorkeakoulun hallinnoima Kainuun kyläteemahanke II. Kysely osoitetaan kaikille Kainuun kylille. Kyselyn tarkoituksena on päivittää tietokanta koskien kylien kylätalojen ja yleensä kylien kokoontumistilojen nykytilaa sekä tulevaisuuden kehittämistarpeita. Selvityksessä saatujen tietojen avulla voidaan edesauttaa kehitystä vaativien seikkojen eteenpäin viennissä.

Lisätietoja kyselystä:

Tutkimusapulainen Inka Makkonen, inka.makkonen@kamk.fi, puh. 044 715 7013

Erityisasiantuntija Tarja Lukkari, tarja.lukkari@kamk.fi, puh. 0400 372 082

Projektipäällikkö Kalle Nieminen, kalle.nieminen@kamk.fi, puh. 040 702 7038

Avattuasi lomakkeen tallenna se omalle koneellesi. Kun olet täyttänyt lomakkeen, tallenna se uudelleen ja lähetä tämä sähköpostin liitetiedostona osoitteeseen inka.makkonen@kamk.fi.

1. Kyläyhteisön tiedot:

Kylän nimi

Kylän sijaintikunta

Kyläyhdistyksen tai vastaavan kylällä toimivan järjestön nimi

Kyläyhdistyksen puheenjohtaja yhteystietoineen (nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite)

Kyläyhdistyksen sihteeri yhteystietoineen (nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite)

2. Missä tilassa tai tiloissa kyläläiset kokoontuvat?**3. Mikä taho omistaa kokoontumistilat? (Voit rastittaa useamman vaihtoehdon)**

- kyläyhdistys
- muu kylällä toimiva yhdistys
- kunta
- yksityinen henkilö/-yritys
- muu taho, mikä?

4. Miten kyläyhdistys maksaa tilojen käytöstä? (Voit rastittaa useamman vaihtoehdon)

- kiinteistö vuokrattu pitkäaikaisella sopimuksella
- maksaa vuokraa käyttämältään ajalta
- kunta maksaa osan kustannuksista
- kunta maksaa kaikki kustannukset
- kyläyhdistys korvaa kustannukset työllä
- kyläyhdistys saa vuokraa tiloista muilta käyttäjiltä
- jokin muu tapa, mikä?

5. Kuinka paljon kustannuksia tiloista kertyy kyläyhdistykselle vuodessa (€/v, arvio riittää)

6. Mikä/millainen lämmitysjärjestelmä nykyisissä tiloissa on? (Voit rastittaa useamman vaihtoehdon)

- öljy
- suorasähkö
- varaava sähkö
- pilke-/halko
- pelletti
- hake
- maalämpö
- kaukolämpö
- muu, mikä?

7. **Mitä toimintoja järjestetään kylänne kokoontumistiloissa?** (Käyttäjänä voivat olla kyläläiset tai muut tahot, voit rastittaa useamman vaihtoehdon ja tarkenna vastausta)

- a) kansalaisopiston piirit, mitkä?
- b) muut harrastepiirit, mitkä?
- c) koulu, esikoulu
- d) aamu-/iltapäiväkerho
- e) neuvolapalvelut
- f) eri viranomaistahojen palvelu-/asioimispiste
- g) seurakunnan kerhot ja tapahtumat
- h) MLL:n kerhot ja tapahtumat
- i) 4H:n kerhot ja tapahtumat
- j) urheiluseurojen kerhot ja tapahtumat
- k) muiden tahojen kerhot ja tapahtumat, keiden & mitkä?
- l) yritystoimintaa, millaista?
- m) kyläyhdistyksen tms. tilaisuudet
- n) kylän palvelupäivät
- o) ATK-piste
- p) kioski-/kauppatoimintaa
- q) majoitustoimintaa (tilapäinenkin huomioidaan)
- r) tilojen vuokraustoimintaa (tarkentakaa vastausta, vain kyläläisille vai myös ulkopuolisille?)
- s) muuta, mitä?

8. **Minkälainen varustelu kokoontumispaikassanne on?** (Voit rastittaa useamman vaihtoehdon & tarkentakaa vastausta tarvittaessa)

- valokuituyhteys
- laajakaistayhteys
- kokousvarustelu, luettele (tietokone, dataprojektori jne.):
- toimiva, riittävästi varusteltu keittiö
- ruokailusali: istumapaikat, astiaston koko?
- muu varustelu, mikä?

9. Kokoontumispaikkanne varustelutasoon liittyvät suunnitelmat ja mahdolliset lisähankinnat?

kyllä, mitä?

ei

10. Onko kylälläne jatkosuunnitelmia kokoontumistilojen suhteen? (Voit rastittaa useamman vaihtoehdon & tarkentakaa vastausta tarvittaessa)

- a) uuden kylätalon/monitoimitalon rakentaminen, milloin?
- b) nykyisen kylätalon laajentaminen, milloin?
- c) nykyisen kylätalon muu remontointi, milloin?
- d) lämmitysjärjestelmän muuttaminen uusiutuvalle energialle
- e) tilojen hankinta kylän omistukseen, milloin?
- f) liiketoimintasuunnitelman laatiminen
- g) toimintojen kehittäminen, miten?
- h) kylätaloon liittyvä hanke
- i) jatketaan nykyiseen malliin
- j) jotain muuta, mitä?

11. Onko kylälläne ollut tai on meneillään kylätaloon liittyvää hanketta?

Kyllä, toimenpiteet?

Ei

12. Minkä viestin haluaisit välittää päättäjille kylätaloihin liittyen?

Voit myös kertoa muita kommenttejesi aiheesta.

Kiitos vastauksestasi!